

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (حجیت قیاس)

قیاس منصوص و اولویت

جلسه ۳۹۷

استاد شفیعی

قیاس منصوص و اولویت:

علامه حلی: دو مورد (منصوص العله و اولویت) از تحت حرمت قیاس خارج شده است. مصنف: آن دو اگر چه حجت هستند، و لکن نه از باب استثناء از قیاس، بلکه از باب ظواهر.

جمع متنازعین

همان طور که گفته شد، میان علمای شیعه در وجه حجیت قیاس اولویت و منصوص العله اختلاف است و حتی در اصل حجیت آن نیز بحث‌هایی وجود دارد، ولی به نظر مصنف می‌توان میان این دو گروه جمع کرده و این چنین گفت: اگر قیاس اولویت و منصوص العله زیر مجموعه ظهور قرار گیرد حجت است و اگر قرار نگیرد، حجت نیست.

مفهوم و منطوق

منطوق: عبارت است از معنایی که خود لفظ مستقیماً ارائه می‌دهد و ناظر به آن است. مفهوم: عبارت است از معنایی که به طور مستقیم از لفظ فهمیده نمی‌شود، بلکه لازمه منطوق است و تلویحاً از آن استفاده می‌شود.

اقسام مفهوم:

۱. موافق: منطوق و مفهوم در حکم مساوی باشند.

۲. مخالف: منطوق و مفهوم در حکم مخالف باشند.

اقسام مفهوم موافق:

۱. مفهوم اولویت.

۲. قیاس منصوص العله.